

[Robert Christensen.]

er mændenes skyld, at de har det. Det er nævnt her, at det er manden, der bestemmer, at det er konen, der skal blive hjemme, hvis lille Peter er dårlig tilpas ved dagens begyndelse.

Vi er enige med forslagsstillerne om, at alle kvindens problemer ikke er løst med lige løn, at der f. eks. er en uforholdsmæssig stor del af kvinderne, der hører til lavtlønsområdet, så også her må der sættes ind. Det ser mærkeligt ud, at hver gang man forhandler lønninger her i landet, giver man forholdsvis mest til de lavtlønnede, men det varer sjældent ret længe, så er forskellen på de højere og de lavtlønnede lige så stor eller større, end den var, før forhandlingerne begyndte.

Det skal vel også nævnes, at når så mange af kvinderne hører til lavtlønsområdet, skyldes det måske, at vi endnu har rester af det gamle traditionelle kønsrollemønster, hvor der var flere kvinder end mænd, der ikke fik en uddannelse. Dette er vi også ved at arbejde os ud af, men det varer nogle år, inden vi når dertil, at lige så mange kvinder som mænd har en uddannelse.

Jeg vil gerne på venstres vegne sige, at vi har meget sympati for forslaget. Vi er absolut tilhængere af det princip, forslaget indeholder, men vi finder ikke, det er rigtigt at lovgive om dette, i hvert fald ikke så længe forhandlingerne står på. Vi vil gerne, at arbejdsmarkedsparterne så vidt muligt selv klarer deres sager.

Grethe Philip: I det radikale venstre har vi igennem årene altid arbejdet på, at der skulle være en større ligestilling og helst en fuld ligestilling mellem mand og kvinde, og det har vi arbejdet på inden for mange forskellige områder, både når det gjaldt tjenestemandsløvgivningen, når det gjaldt ægteskabslovgivningen — hvor vi gik ind for lige ansvar og lige pligter — og også på andre områder er vi gået ind for ligestillingen, jeg kan nævne vores skatteløvgivning, vores sociale lovgivning og også anden form for lovgivning.

Det er derfor for os noget meget glædeligt, der er ved at ske i disse år, at man er inde i en udvikling, hvor det efterhånden

blicher den almindelige opfattelse, at mand og kvinde skal være ligestillede. Men jeg tror ikke, vi herindefra er ved vejs ende med henblik på at støtte denne udvikling. Der er endnu meget, der skal gøres, og hermed tænker jeg navnlig på de veje, man kan gå ved indirekte at støtte kvinderne navnlig i form af en forbedret sociallovgivning, bedre muligheder for at skabe hjemmehjælpsordninger, skaffe husmoderafløsere, bygge daginstitutioner for børn osv. osv., alt sammen noget, som ad indirekte vej vil støtte kvinden i hendes stilling på arbejdsmarkedet.

Vi er altså enige i de principper, der ligger bag ved forslagsstillerens forslag. Men det, der i og for sig er det helt afgørende ved forslaget, er ikke så meget ligestillingen, som jeg forstår at vi alle er enige om herinde, det er mere spørgsmålet, om man nu skal gå den vej ved en egentlig lovgivning at fastsætte lige løn, og dér er jeg noget mere skeptisk. Jeg vil ikke sige, at jeg helt har fuldendt mine overvejelser. Jeg vil gerne lytte videre i folketingsudvalget. Jeg finder, at der er visse fordele ved det, måske ikke mindst for en gruppe, jeg ikke synes vi endnu har drøftet så meget, nemlig de uorganiserede kvinder. Jeg tror nok, en del uorganiserede kvinder ville kunne have støtte i en lovgivning, der sagde, at der skulle være lige løn for lige arbejde, men jeg ser en hel del vanskeligheder og farer ved at indføre en sådan lov, og da er det for mig helt afgørende, hvad vi reelt opnår for kvinderne ved formelt at vedtage noget, vi kan synes ser smukt og rigtigt ud.

Vi ved alle, at der er ganske overordentlig store vanskeligheder ved overhovedet at få defineret begrebet lige løn for lige arbejde, og alene det må gøre én noget betænkelig ved at gennemføre en lov om det. Men hvad jeg i og for sig er mere betænkelig ved, er, at vi ved en sådan lov ikke har nogen muligheder for at overskue, om vi navnlig i perioder med dårlig beskæftigelse kan komme til at genere nogle kvinder. Jeg føler mig ikke 100 pct. sikker på, at en sådan lov i en periode med dårlig beskæftigelse ikke kunne føre til, at man på visse områder lod kvinderne glide hurtigere ud end mændene. Det er for mig et ret stærkt virkende argument for, at man ude på arbejdspladsen på hver sit område